

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Ciubotaru Ion Fiodor, născut la 29 mai 1990, originar și domiciliat s. Tocuz, r-nul Căușeni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.03.2015 - 15.06.2015;

Instanța de apel: 16.07.2015 - 30.11.2015;

Instanța de recurs: 12.02.2016 - 25.05.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 15 iunie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Ion Ciubotaru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 362 alin. (1) Cod penal, episodul din 18 februarie 2014, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei;

- art. 362 alin. (1) Cod penal, episodul din 04 aprilie 2015, la amendă în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a 5000 lei.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentul a 8000 lei.

În temeiul art. 90 alin. (11) Cod penal, condamnarea lui Ion Ciubotaru pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani, dispusă prin sentința Judecătoriei Căușeni din 09 aprilie 2014, a fost menținută cu executare separată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ion Ciubotaru, la 18 februarie 2014, aproximativ la ora 23:00, urmărind scopul trecerii ilegale a frontierei de stat a R. Moldova prin eludarea controlului de frontieră, prin perimetrul de frontieră al s. Tocuz, r-nul Căușeni, a trecut ilegal frontiera de stat a R. Moldova în Ucraina, fiind reținut de către autoritățile Poloniei și transmis prin intermediul autorităților Ucrainei autorităților R. Moldova.

Tot el, Ion Ciubotaru, la 04 aprilie 2015, aproximativ la ora 00:00, urmărind scopul trecerii ilegale a frontierei de stat a R. Moldova prin eludarea controlului de frontieră, prin perimetrul de frontieră al s. Săiți, r-nul Căușeni, a trecut ilegal

frontiera de stat a R. Moldova în Ucraina, fiind reținut de către autoritățile Slovaciei și prin intermediul autorităților Ucrainei a fost transmis autorităților R. Moldova.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ion Ciubotaru să fie condamnat în baza art. art. 362 alin. (1) Cod penal, episoadele din 18 februarie 2014 și 04 aprilie 2015, la o pedeapsă mai aspră.

În motivarea cerințelor, procurorul a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului Ion Ciubotaru este prea blândă, ultimul a fost condamnat la 09 aprilie 2014 în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani, totodată s-a constatat că după ce a săvârșit infracțiunea de furt, ultimul a săvârșit și infracțiunea de trecere ilegală a frontierei de stat, iar după ce sentința privind condamnarea în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, a intrat în vigoare, ultimul din nou a săvârșit o infracțiune de trecere ilegală a frontierei de stat.

Apelantul a specificat că, prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpatul Ion Ciubotaru a săvârșit o infracțiune în perioada de probațiune, aplicându-i pentru infracțiunile prevăzute de art. art. 362 alin. (1) Cod penal, cea mai blândă pedeapsă prevăzută de norma Codului penal, or scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2015, a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, lui Ion Ciubotaru recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 362 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa în baza :

- art. 362 alin. (1) Cod penal, episodul din 18 februarie 2014, 1 an închisoare;
- art. 362 alin. (1) Cod penal, episodul din 04 aprilie 2015, 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 1 an 6 luni închisoare.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin noua decizie a fost adăugată parțial partea neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Căușeni din 09 aprilie 2014, fiindu-i aplicată pedeapsa definitivă 5 ani 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Ion Ciubotaru, în vederea corectării și reeducării acestuia, prima instanță nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând că corectarea și reeducare lui Ion Ciubotaru e posibilă fără izolarea acestuia de societate, aplicându-i pedeapsa sub formă de amendă.

Instanța de apel, a reținut argumentele procurorului privind faptul, că la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a luat în considerație că Ion Ciubotaru a fost condamnat la 09 aprilie 2014, în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat

pentru perioada de probațiune de 2 ani, iar după ce a săvârșit infracțiunea de furt, ultimul a săvârșit și infracțiunea de trecere ilegală a frontierei de stat, ulterior sentința privind condamnarea în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, a intrat în vigoare, ultimul din nou a săvârșit o infracțiune de trecere ilegală a frontierei de stat.

La fel, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că Ion Ciubotaru a săvârșit o infracțiune în perioada de probațiune, aplicându-i pentru infracțiunile prevăzute de art. art. 362 alin. (1) Cod penal, cea mai blândă pedeapsă prevăzută de norma incriminată.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului și a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate.

5. Avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, în temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cererii de recurs, avocatul a invocat că, la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, inculpatul a recunoscut vina pe deplin pe ambele episoade, a solicitat examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer, se caracterizează pozitiv, este apt de muncă dar nu are posibilitate să se angajeze în localitatea sa de baștină și pentru a obține surse de existență, a fost pus în situație să plece clandestin peste hotarele țării, deoarece în mod legal acesta nu are o astfel de posibilitate, având în vedere expulzarea anterioară a acestuia din Germania și Ucraina pentru încălcarea termenului de ședere.

A indicat recurentul că, potrivit art. 90 alin. (11) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, deși, instanța în aceste cazuri poate, dar nu este obligată, să anuleze condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și o poate menține în continuare, dispunând executarea separată a pedepselor aplicate.

La fel, instanța de apel nu a luat în considerație că stabilindu-i lui Ion Ciubotaru o pedeapsă prea aspră, aceasta va genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru respingerea acestuia, deoarece recurentul nu indică în recurs asupra unor concrete erori de drept, mai mult, instanța de apel a constatat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă în limitele legii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, luând în considerație și argumentele expuse în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că recurentul în recursul declarat invocă drept temei de casare prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fără a indica concret unul din cele 5 temeiuri prevăzute expres în punctul indicat, însă pentru a verifica temeinicia prevederilor invocate în recurs prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este necesar de a indica concret asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, care sunt circumstanțele prin care se constată că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Din textul recursului, se constată că recurentul își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, temei care este prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale – temei care nu și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La fel, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Deci, la caz se reține că, instanța de apel corect a constatat că, Ion Ciubotaru a fost condamnat la 09 aprilie 2014, în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani, totodată, după ce sentința privind condamnarea în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, a intrat în vigoare, ultimul din nou a săvârșit două infracțiuni de trecere ilegală a frontierei de stat.

Totodată, instanța de apel corect a reținut că, Ion Ciubotaru a săvârșit o infracțiune în perioada de probațiune, aplicându-i pentru infracțiunile prevăzute de art. art. 362 alin. (1) Cod penal, pedeapsa prevăzută de norma incriminată, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal reține ca neîntemeiat argumentul recurentului referitor la faptul că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, or, instanța de apel în pct. 15 din decizie a indicat că cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La fel, sancțiunea art. 362 alin. (1) Cod penal, prevede închisoarea de până la 2 ani, iar potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aceasta se reduce până la 1 an și 6 luni.

Astfel, se reține că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului Ion Ciubotaru a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură și a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că, într-adevăr art. 90 alin. (1) Cod penal, prevede că, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, deci, aplicarea unei dintre aceste soluții este la discreția instanței, cu motivarea obligatorie a deciziei adoptate.

La caz se reține că instanța a motivat soluția sa privind anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și necesitatea executării de către inculpat a pedepsei reale.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată

inculpatului este individualizată corect, este echitabilă și este în concordanță cu scopul pedepsei penale - de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Ciubotaru Ion Fiodor*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iunie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev